

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΕΝΙΑΙΑ ΓΡΑΠΤΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Β΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ 2022-2023
Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΤΕΤΑΡΤΗ 31 ΜΑΪΟΥ 2023

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ (Α΄ ΣΕΙΡΑ)

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: 3Γ

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ: 90 ΛΕΠΤΑ

ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΕΞΙ (6) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΣΗΜΕΙΟ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ	ΕΡΩΤΗΣΗ	ΜΟΝΑΔΕΣ
1	A1 - Αντιστοίχιση	10
2	A2 - Σωστό/Λάθος	10
3	A3 - Χρονολογική σειρά	10
4	B1α - Συμμετοχή Κυπρίων στον Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο	4
5	B1β - Δημοψήφισμα του 1950	4
6	B2 - Οκτωβριανά	12
7	B3 - Κίνημα στο Γουδί	15
8	Γ1α - Αίτια Α΄ Παγκοσμίου πολέμου	20
9	Γ1β - Αφορμή Α΄ Παγκοσμίου πολέμου	6
10	Γ1γ - Συνασπισμοί-χώρες Α΄ Παγκόσμιος πόλεμος	9
	ΣΥΝΟΛΟ	100

ΟΔΗΓΙΑ ΠΡΟΣ ΔΙΟΡΘΩΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ:

Όσα σημεία διαχωρίζονται με κάθετο, δηλ. /, λειτουργούν ως εναλλακτικές απαντήσεις.
Γίνεται αποδεκτή οποιαδήποτε ιστορικά τεκμηριωμένη απάντηση.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ (Μονάδες 30)

A1. Κάθε στοιχείο της Στήλης Α΄ αντιστοιχεί με ένα (1) στοιχείο της Στήλης Β΄. Να γράψετε στο τετράδιο απαντήσεών σας τους αριθμούς της Στήλης Α΄ και δίπλα από τον καθένα το γράμμα της Στήλης Β΄ που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

Προσοχή: Στη Στήλη Β΄ περισσεύουν δύο (2) στοιχεία.

ΣΤΗΛΗ Α΄	ΣΤΗΛΗ Β΄
1. Γρηγόρης Αυξεντίου	α. Εθνικό τουρκικό κίνημα
2. Ελευθέριος Βενιζέλος	β. Αγωνιστής της ΕΟΚΑ
3. Μουσταφά Κεμάλ Ατατούρκ	γ. Βασιλιάς της Ελλάδας
4. Αρχιεπίσκοπος Μακάριος Γ΄	δ. Πρωθυπουργός της Ελλάδας
	ε. Πρώτος Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας
	στ. Κοινωνία των Εθνών

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ:

1. β
2. δ
3. α
4. ε

(4 x 2,5 μον. = 10 μονάδες)

ΑΠ Γ΄ Γυμνασίου σ. 64, 87, 110

A2. Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι σωστό ή λάθος, γράφοντας στο τετράδιο απαντήσεών σας, τη λέξη «σωστό» ή «λάθος», δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

- α. Ένα αίτιο των Βαλκανικών πολέμων υπήρξε η ανάμειξη των Μεγάλων Δυνάμεων στις υποθέσεις της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.
- β. Η Συνθήκη του Βουκουρεστίου υπήρξε μία από τις Συνθήκες Ειρήνης που συμφωνήθηκαν με το τέλος του Α΄ Παγκοσμίου πολέμου.
- γ. Το Κίνημα των Νεότουρκων, μέσα από τις φιλελεύθερες εξαγγελίες του, προκάλεσε αρχικά τη συμπάθεια των Βαλκανικών λαών.
- δ. Σύμφωνα με το Σύνταγμα του 1960 η συμμετοχή των Τουρκοκυπρίων στη διακυβέρνηση ήταν δυσανάλογη με το ποσοστό του πληθυσμού τους.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ:

- α. Σωστό
- β. Λάθος
- γ. Σωστό
- δ. Σωστό

(4 x 2,5 μον. = 10 μονάδες)

ΑΠ Γ΄ Γυμνασίου σ. 70, 74, 63, 110

A3. Να τοποθετήσετε τα πιο κάτω ιστορικά γεγονότα σε χρονολογική σειρά, **ξεκινώντας από το αρχαιότερο** και αριθμώντας τα από το 1 μέχρι το 4. Η απάντησή σας να γραφεί **στο τετράδιο απαντήσεών σας.**

- α. Συμμετοχή των Κυπρίων στη Μικρασιατική εκστρατεία
- β. Χάραξη «Πράσινης Γραμμής»
- γ. Ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας
- δ. Συμφωνίες Ζυρίχης-Λονδίνου

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ:

α. 1		1. α
β. 4	ή	2. δ
γ. 3		3. γ
δ. 2		4. β

(4 x 2,5 μον. = 10 μονάδες)

ΑΠ Γ΄ Γυμνασίου σ. 87, 110

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ (35 ΜΟΝΑΔΕΣ)

B1. Να γράψετε σύντομα κατατοπιστικά σημειώματα για τα πιο κάτω με βάση τα ζητούμενα των παρενθέσεων.

α. Συμμετοχή των Κυπρίων στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο

(**δύο (2)** τρόποι συμμετοχής των Κυπρίων)

(4 μονάδες)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Δύο (2) από τους παρακάτω τρόπους

- Κατάταξη εθελοντών στον βρετανικό στρατό / κατάταξη εθελοντών / μέχρι το τέλος του Β΄ Παγκοσμίου πολέμου υπηρέτησαν στο «Κυπριακό Σύνταγμα» και την «Κυπριακή Εθελοντική Δύναμη» γύρω στους 16.000 στρατιώτες.
- Κατάταξη εθελοντών στον ελληνικό στρατό.
- Διεξαγωγή εράνων/ Συγκέντρωση μεγάλων χρηματικών ποσών
- Συγκέντρωση εκατοντάδων κιβωτίων με τρόφιμα και είδη ρουχισμού
- Χιλιάδες Κύπριοι, άνδρες και γυναίκες, πρόσφεραν τα δαχτυλίδια τους και άλλα προσωπικά είδη και χρυσαφικά, στους δίσκους που περιφέρονταν στους ναούς
- Παροχή βοήθειας στους 6.000 περίπου πρόσφυγες που εγκαταστάθηκαν στην Κύπρο, στις αρχές του 1942, οι περισσότεροι, από τα νησιά του Β.Α. Αιγαίου, κυρίως από τη Χίο και τη Σάμο.
- Συμμετοχή γυναικών εθελοντριών

(2x2 μον.=4 μονάδες)

ΑΠ Γ΄ Γυμνασίου σ. 108

β. Δημοψήφισμα του 1950 στην Κύπρο

(το αίτημα του Δημοψηφίσματος, η αντίδραση της Αγγλίας)

(4 μονάδες)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

- Το αίτημα του Δημοψηφίσματος: Ένωση με την Ελλάδα
- Η αντίδραση της Αγγλίας: Η Αγγλία απέρριψε το αίτημα/ δε δέχτηκε να παραλάβει καν τους τόμους του δημοψηφίσματος

(2x2 μον.=4 μονάδες)

ΑΠ Γ΄ Γυμνασίου σ. 108

B2. Σε μία ορθά δομημένη παράγραφο να παρουσιάσετε **δύο (2) αίτια** της εξέγερσης των Οκτωβριανών του 1931 στην Κύπρο και **τέσσερις (4) συνέπειες** αυτής της εξέγερσης.

(12 μονάδες)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Δύο (2) αίτια που προκάλεσαν τα Οκτωβριανά ήταν :

1. Απογοήτευση Κυπρίων από την πλήρη άρνηση της Αγγλίας να συζητήσει το αίτημα για την Ένωση με την Ελλάδα.
2. Η δύσκολη οικονομική κατάσταση των Κυπρίων / οικονομική ανέχεια των Κυπρίων
3. Παραγκωνισμός του Νομοθετικού Συμβουλίου
4. Βαριά φορολογία
5. Η οικονομική πολιτική του κυβερνήτη Στόρς / νέοι φόροι

(2 X 2 μον.=4 μονάδες)

Οι συνέπειες των Οκτωβριανών ήταν :

Τέσσερις (4) από τις παρακάτω:

1. Οι Βρετανοί επέβαλαν το ανελεύθερο καθεστώς/πολιτική.
2. Παλμεροκρατία / δικτατορική διακυβέρνηση / δικτατορία
3. Ασκήθηκε αυστηρός έλεγχος στην εκπαίδευση.
4. Περιορίστηκε η διδασκαλία του μαθήματος της Ελληνικής Ιστορίας.
5. Απαγορεύτηκαν οι εθνικοί εορτασμοί.
6. Απαγορεύτηκε η χρήση εθνικών συμβόλων.
7. Απαγορεύτηκε ο ελληνικός εθνικός ύμνος.
8. Λογοκρισία του Τύπου
9. Πραγματοποιήθηκαν συλλήψεις από τους Άγγλους.
10. Πραγματοποιήθηκαν φυλακίσεις από τους Άγγλους.
11. Πραγματοποιήθηκαν απελάσεις από τους Άγγλους.
12. Επιφανείς προσωπικότητες της Εκκλησίας και της πολιτικής ζωής εξορίστηκαν.

- 13.Επιβλήθηκε πρόστιμο στους Κυπρίους για αποκατάσταση των ζημιών που προκλήθηκαν κατά την εξέγερση.
- 14.Καταργήθηκε το Νομοθετικό Συμβούλιο.
- 15.Ανθελληνική πολιτική των Άγγλων
- 16.Νεκροί / τραυματίες
- 17.Οπισθοδρόμηση του κυπριακού προβλήματος

(4 X 2 μον.=8 μονάδες)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Αφαιρείται 1 μονάδα αν η απάντηση δεν δοθεί σε δομημένη παράγραφο

ΑΠ Γ΄ Γυμνασίου σ. 98

Β3. Να γράψετε **τρεις (3) πολιτικούς** και **δύο (2) οικονομικούς λόγους** που οδήγησαν στο Κίνημα στο Γουδί το 1909.

(15 μονάδες)

Οι πολιτικοί λόγοι που προκάλεσαν το κίνημα στο Γουδί ήταν:

Τρεις (3) από του παρακάτω λόγους: (3X3 μον. = 9 μονάδες)

1. Πολιτική αστάθεια / σύντομη θητεία κυβερνήσεων
2. Ανικανότητα της πολιτικής ηγεσίας να αντιμετωπίσει τα προβλήματα
3. Ανικανότητα της πολιτικής ηγεσίας να διαχειριστεί αποτελεσματικά τις εθνικές διεκδικήσεις
4. Δυσανεμία της ελληνικής κοινωνίας
5. Μείωση του κύρους των πολιτικών και της μοναρχίας
6. Η Μοναρχία / ο Βασιλιάς / ο διάδοχος Κωνσταντίνος κατηγορείται/-ούνται για παρεμβάσεις στον στρατό
7. Διαφθορά
8. Στασιμότητα ανέλιξης στρατιωτικών
9. Προβλήματα στις ένοπλες δυνάμεις

(3X3 μον. =9 μονάδες)

Οι οικονομικοί λόγοι που προκάλεσαν το κίνημα στο Γουδί ήταν:

Δύο (2) από τους παρακάτω λόγους:

1. Η Ελλάδα στο τέλος 19^{ου} αι αντιμετώπιζε σοβαρά οικονομικά προβλήματα
2. Πτώχευση 1893
3. Επιβολή ΔΟΕ 1898
4. Στις αρχές του 20^{ου} αι η Διεθνής οικονομική ύφεση δυσκόλευε την διάθεση ελληνικών προϊόντων στις ξένες αγορές.
5. Μειώθηκαν τα εμβάσματα των Ελλήνων μεταναστών.

(2X3 μον. = 6 μονάδες)

ΑΠ Γ΄ Γυμνασίου σ. 63

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ (ΜΟΝΑΔΕΣ 35)

Γ1.

ΠΑΡΑΘΕΜΑ I:

«Η κούρσα των εξοπλισμών και η αύξηση των στρατιωτικών δυνάμεων και στα δύο στρατόπεδα λαμβάνουν επίσης ανησυχητικές διαστάσεις. Η Γερμανία αυξάνει από το 1911-12 το στρατιωτικό προσανατολισμό της, σχεδιάζει να ενισχύσει το επόμενο έτος τη στρατιωτική της δύναμη σε περίοδο ειρήνης από 600.000 σε 800.000 άνδρες και να επιταχύνει το πρόγραμμα των ναυτικών εξοπλισμών της. Η Αυστροουγγαρία υιοθετεί διαδοχικά δύο νόμους για το στρατό (1912-1913) με στόχο να ενισχύσει κι αυτή το αμυντικό της δυναμικό. Η Ρωσία ξεκινά ένα στρατιωτικό πρόγραμμα που θα της προσφέρει ένα στρατό 1.800.000 ανδρών το 1917 και το γαλλικό κοινοβούλιο ψηφίζει, τον Αύγουστο του 1913, το «νόμο των τριών ετών» που επιτρέπει στη Γαλλία να θέσει επί ποδός πολέμου 750.000 άνδρες. Συγχρόνως, καθένας από τους μελλοντικούς εμπόλεμους αυξάνει και εκσυγχρονίζει το πολεμικό υλικό του, ιδίως στο χώρο του βαρέως πυροβολικού».

S.Berstein-P.Milza, *Ιστορία της Ευρώπης*, τόμος 2, σελ.262

ΠΑΡΑΘΕΜΑ II:

«Σε λιγότερο από δύο εβδομάδες η βαλκανική κρίση (της δολοφονίας του διαδόχου της Αυστρίας από Σέρβο εθνικιστή) μετατρέπεται σε γενικευμένη σύρραξη, πρελούδιο* του πρώτου «Παγκοσμίου Πολέμου». Έτσι, επαληθεύονται οι φόβοι των διπλωματών του Συνεδρίου της Βιέννης. Η Ευρώπη, στην οποία είχαν θελήσει να δώσουν σταθερή μορφή, θρυμματίστηκε απ' όλες τις πλευρές [...] Συγχρόνως, το εθνικό συναίσθημα μετατράπηκε σιγά σιγά σε ένα αλαζονικό και απόλυτο πάθος, που δεν ικανοποιείται παρά μόνο με την εξύψωση του κράτους σε βάρος των άλλων».

S.Berstein-P.Milza, *Ιστορία της Ευρώπης*, τόμος 2, σελ.266

* πρελούδιο: γεγονός που αποτελεί την αρχή μιας κατάστασης που ακολουθείται από κάτι σοβαρότερο/προοίμιο

Αφού μελετήσετε τα πιο πάνω παραθέματα (I,II) και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα πιο κάτω ερωτήματα:

(α) Να παρουσιάσετε **δύο (2)** από τα αίτια που οδήγησαν στην έκρηξη του Α΄ Παγκόσμιου πολέμου, όπως αυτά διαφαίνονται ΜΟΝΟ στο ΠΑΡΑΘΕΜΑ I και ΠΑΡΑΘΕΜΑ II.

(20 μονάδες)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Μιλταρισμός: η ανάπτυξη της γερμανικής πολεμικής βιομηχανίας/ η στρατιωτική ενίσχυση της Γερμανίας ώθησαν και τις άλλες ευρωπαϊκές Δυνάμεις στην κλιμάκωση των στρατιωτικών εξοπλισμών. (Αυστροουγγαρία, Γαλλία, Ρωσία)

Εθνικισμός: το εθνικό συναίσθημα στα κράτη της Ευρώπης μετατράπηκε σιγά σιγά σε ένα αλαζονικό και απόλυτο πάθος (που δεν ικανοποιείται παρά μόνο με την εξύψωση του κράτος σε βάρος των άλλων).

(2 X 10 μονάδες = 20 μονάδες)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Η απλή αναφορά στις λέξεις μιλιταρισμός και εθνικισμός βαθμολογείται με 10 μονάδες (2Χ5=10 μονάδες)

(β) Να καταγράψετε την αφορμή του Α΄ Παγκόσμιου πολέμου και να την τεκμηριώσετε με βάση το **Παράθεμα II**.

(6 μονάδες)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Η δολοφονία του διαδόχου της Αυστρίας από Σέρβο εθνικιστή. (3 μον.)

Τεκμηρίωση από το παράθεμα II (3 μον.)

(2Χ3 μονάδες=6 μονάδες)

(γ) Να αναφέρετε τα ονόματα των δύο αντίπαλων συνασπισμών/στρατοπέδων του Α΄ Παγκόσμιου πολέμου. Στη συνέχεια να γράψετε **τρεις (3)** χώρες που εντάχθηκαν σε κάθε έναν από τους δύο συνασπισμούς κατά την έναρξη του πολέμου.

(9 μονάδες)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

- Κεντρικές Δυνάμεις/ Τριπλή Συμμαχία (1,5 μον.)
- Εγκάρδια ή Τριπλή Συνεννόηση/ Αντάντ (1,5 μον.)
- Γερμανία, Αυστροουγγαρία, Ιταλία (3 χώρες Χ 1 μον. = 3 μον.)
- Βρετανία, Γαλλία, Ρωσία (3 χώρες Χ 1 μον.= 3 μον.)

(9 μονάδες)

ΑΠ Γ΄ Γυμνασίου σ. 74

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ